

แนวทางการตรวจราชการ

คณะที่ 1

การพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัยและระบบควบคุมโรค

การพัฒนาสุขภาพ: กลุ่มเด็กวัยเรียน

การประชุมชี้แจงการตรวจราชการและการนิเทศงานระดับกระทรวง ปีงบประมาณ พ.ศ.2558

วันที่ 20 มกราคม 2558 ณ โรงแรม ที.เค. พาเลซ กรุงเทพมหานคร

แผนส่งเสริมและป้องกันโรค กลุ่มเด็กวัยเรียน

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข

แผนบูรณาการยุทธศาสตร์สุขภาพ

แผนพัฒนาสุขภาพกลุ่มวัยเรียน (อายุ 5 – 14 ปี)
เด็กไทยเติบโตสมวัย สมองดี คิดดี มีความสุข

กรมอนามัย

กรมควบคุมโรค

กรมสุขภาพจิต

กรม สบส.

อย.

กรมการแพทย์

เด็กมีการเจริญเติบโตไม่เต็มศักยภาพ

เป้าหมาย/ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะขาดสารอาหารในเด็กวัยเรียน
2. เด็กนักเรียนที่มีภาวะอ้วนได้รับการดูแลรักษาตามแนวเวชปฏิบัติเพิ่มขึ้น
3. เด็กวัยเรียนมีภาวะอ้วนลดลง
4. ลดจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาโรคฟันผุ
5. นักเรียนที่มีปัญหาการมองเห็นและการได้ยินมีจำนวนลดลง
6. ลดความชุกโรคหนองพวยาริในนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ถิ่นทุรกันดารลดลงเหลือร้อยละ 8 ภายในปี 2558 และความรุนแรงให้อยู่ในระดับต่ำตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก

แผนงาน

1. ขับเคลื่อนนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
2. พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายด้านโภชนาการและการจัดการอาหาร
3. สุ่มสำรวจสุขภาพการจัดการอาหารและสิ่งแวดล้อม
4. เพิ่มความครอบคลุมบริการสุขภาพช่องปากและเน้นการเข้าถึงบริการ
5. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และ KM
6. ควบคุมโรคหนองพวยาริ กพด.
7. พัฒนาพฤติกรรมตามแนวทางสุขบัญญัติแห่งชาติ
8. แนวทางการดูแลรักษาเด็กอ้วน

เด็กไทยเติบโตสมวัย
สมองดี คิดดี มีความสุข

เด็กจมน้ำ

เป้าหมาย/ยุทธศาสตร์

1. ลดอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี

แผนงาน

1. พัฒนาเครือข่าย/M&E
2. พัฒนาศักยภาพ ครู ก ครู ข
3. สนับสนุนท้องถิ่นในการจัด สวส. ที่เอื้อต่อการฝึกอบรมเด็ก

IQ / EQ ในเด็กวัยเรียน

เป้าหมาย/ยุทธศาสตร์

1. การส่งเสริม IQ/EQ
2. การลดปัจจัยเสี่ยงปัญหา IQ/EQ อย่างเป็นองค์รวม

แผนงาน

1. สร้างความพร้อม/สนับสนุนการจัดการบริการในพื้นที่
2. พัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี มาตรฐานการดำเนินงาน
3. ค้นหานักเรียนกลุ่มเสี่ยงและแก้ไข
4. ผลักดันการใช้ยาเม็ดธาตุเหล็กและเกลือเสริมไอโอดีนในโรงเรียน
5. นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน

เด็กไทยเติบโตสมวัย สมองดี คิดดี มีความสุข

- สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ
- พัฒนาและสร้างความตระหนักแก่บุคลากร
- พัฒนาคุณภาพอาหาร ขนบ และเครื่องดื่ม
- พัฒนาศักยภาพภาคี
- ค้นหากลุ่มเสี่ยง

- **เริ่มอ่านและอ่าน ไม่เกินร้อยละ 10**
- ส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วนร้อยละ 70
- ความชุกโรคฟันผุไม่เกินร้อยละ 50
- IQ เฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 100
- ร้อยละ 70 มี EQ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์
- **การเสียชีวิตจากการจมน้ำ ≤ 6.5 ต่อแสน**

- พัฒนาศักยภาพและ เทคโนโลยี มาตรฐาน
- สนับสนุนการจัดบริการในพื้นที่
- พัฒนาระบบเฝ้าระวัง
- นิเทศ ติดตาม ประเมินผล

การเข้าถึงบริการสุขภาพ

ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
ใน โรงเรียน และชุมชน

ภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน

แนวทางการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข 2558

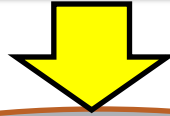
คณะที่ 1 : การพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัยและระบบควบคุมโรค

ประเด็นการตรวจราชการ ที่มุ่งเน้น

การบริหารงานส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย

ระบบการควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่ได้มาตรฐาน

การบริหารงานส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย

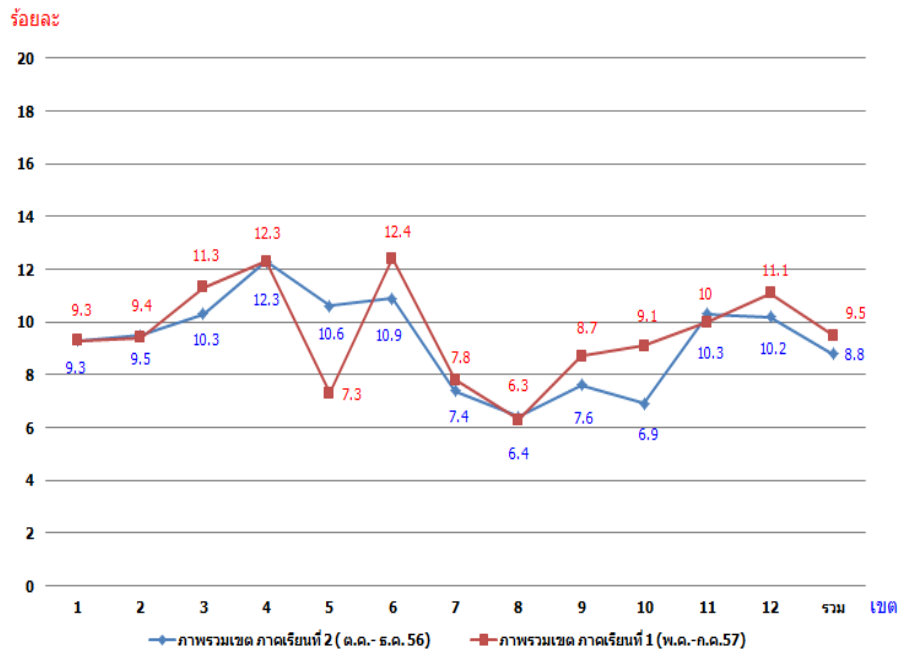

มีกระบวนการบริหาร
ส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย

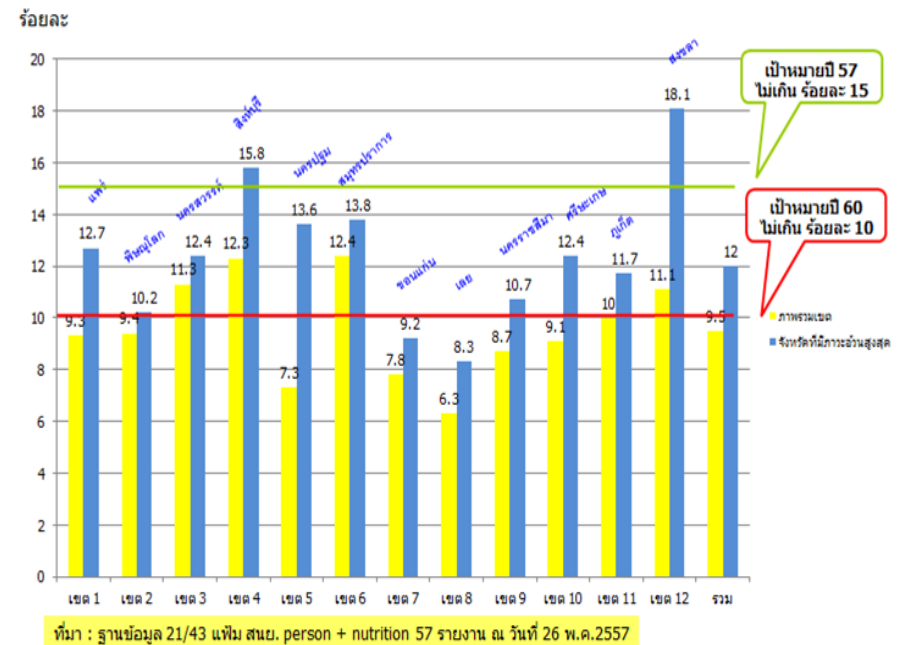
- ❖ การวิเคราะห์สภาพปัญหา (ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง / จัดลำดับความสำคัญ)
- ❖ การจัดทำแผนสุขภาพ และการบริหารงบประมาณ (แผนงานระดับจังหวัด / อำเภอ แผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ)
- ❖ การบริหารจัดการระบบข้อมูล มีระบบข้อมูลเพื่อการติดตามผลการดำเนินงาน
- ❖ การนำแผนไปปฏิบัติ (ประชุมชี้แจง)
- ❖ การกำกับติดตาม

สถานการณ์ภาวะอ้วนในเด็กวัยเรียน

เปรียบเทียบภาวะอ้วนของเด็กวัยเรียนแยกตามรายเขตสุขภาพ
ภาคเรียนที่ 2 (ต.ค.- ธ.ค. 56) กับภาคเรียนที่ 1 (พ.ค.- ก.ค.57)

ภาวะอ้วนของเด็กอายุ 6 – 12 ปี แยกตามรายเขตสุขภาพ
จังหวัดที่มีภาวะอ้วนสูงสุด ภาคเรียนที่ 1 (พ.ค.- ก.ค.57)

เกณฑ์เป้าหมาย : เริ่มอ้วนและอ้วน ไม่เกินร้อยละ 10

ประชากรกลุ่มหมาย : เด็กอายุ 5-14 ปี ในโรงเรียนทุกสังกัด

เกณฑ์เป้าหมาย : เริ่มอ่านและอ่าน

ไม่เกินร้อยละ 10

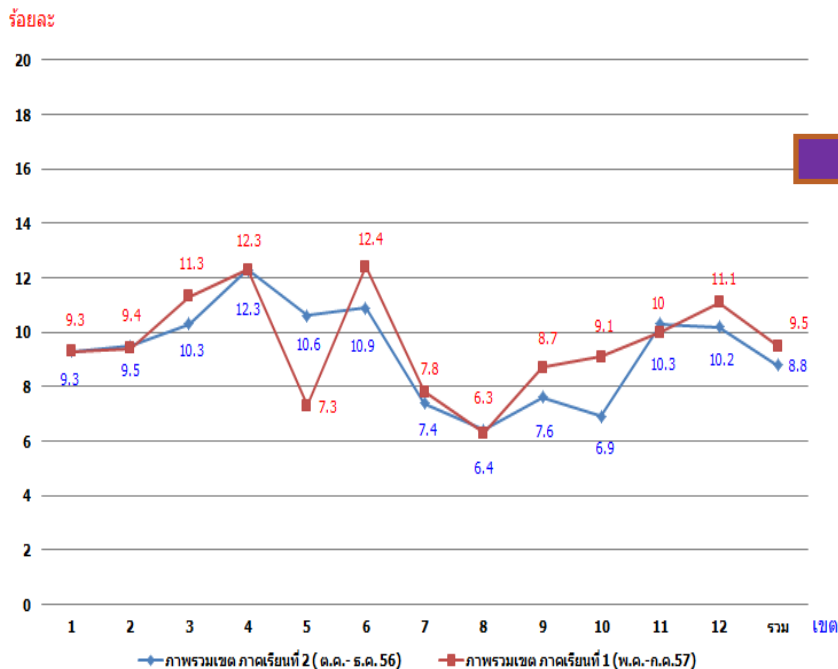
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย : เด็กอายุ 5-14 ปี ใน
โรงเรียนทุกสังกัด

ตารางแสดงร้อยละของภาวะเริ่มอ่านและอ่าน

ในเด็ก ๕-๑๔ ปี

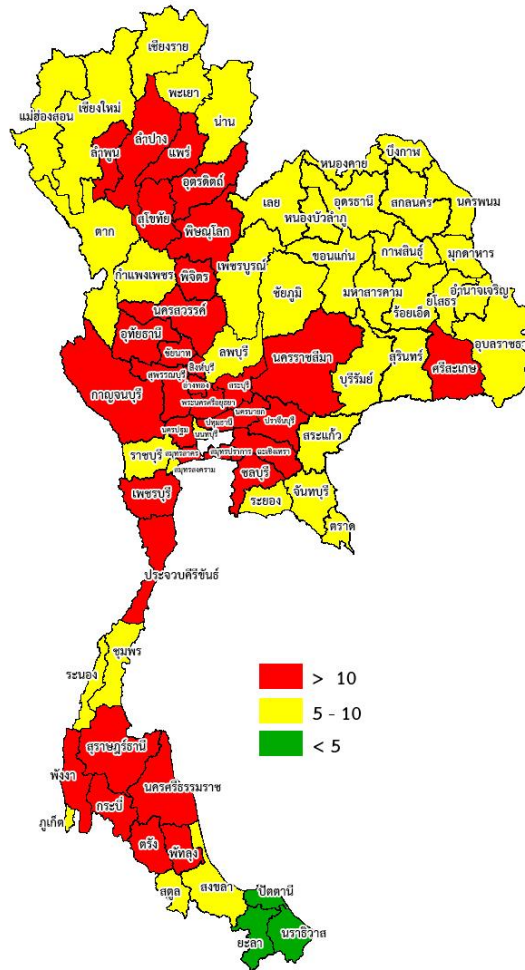
รายเขตบริการสุขภาพ ภาคเรียนที่ ๒ (ต.ค.-ธ.ค.๕๖)
และ ภาคเรียนที่ ๑ (พ.ค.-ก.ค.๕๗)

เปรียบเทียบภาวะอ่านของเด็กวัยเรียนแยกตามรายเขตสุขภาพ
ภาคเรียนที่ ๒ (ต.ค.- ธ.ค. 56) กับภาคเรียนที่ ๑ (พ.ค.- ก.ค.57)

เขตบริการสุขภาพ	เด็กที่มีภาวะเริ่มอ่านและอ่าน (คน) ร้อยละ ภาคเรียนที่ ๒ ปี ๕๖	เด็กที่มีภาวะเริ่มอ่านและอ่าน (คน) ร้อยละ ภาคเรียนที่ ๑ ปี ๕๗	เขตบริการสุขภาพที่มีอัตราสูงเกิน ๑๐ %
1	9.34	9.76	
2	9.41	10.12	2
3	10.27	11.92	3
4	12.32	13.09	4
5	10.12	11.83	5
6	9.64	11.05	6
7	7.06	7.90	
8	6.39	6.70	
9	6.79	8.10	
10	6.71	7.62	
11	10.78	10.98	11
12	7.78	8.07	
รวม	8.4	9.4	

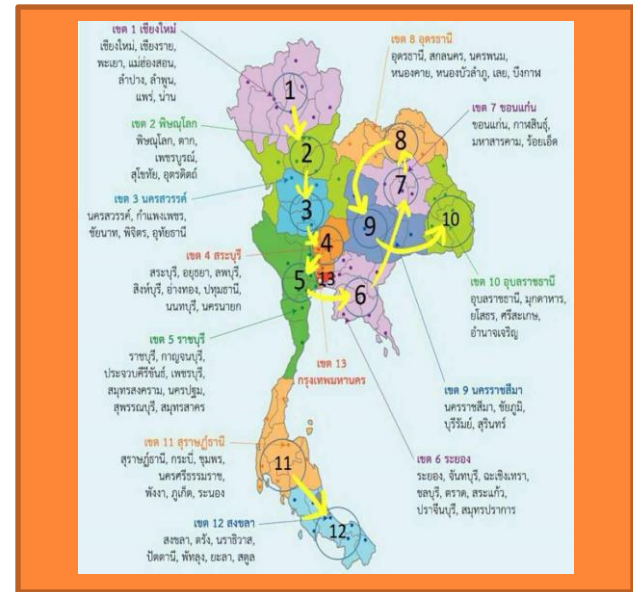
สถานการณ์เด็ก 5-14 ปี ที่มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน
ภาคเรียนที่ 1 (พ.ค.57 - ก.ค.57)

แหล่งข้อมูล : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
จัดทำโดย : สำนักโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

การบริการข้อมูลด้านโภชนาการ

<http://nutrition.anamai.moph.go.th/temp/main/view.php?group=1&id=706>

<http://nutrition.anamai.moph.go.th/temp/main/view.php?group=1&id=683>

<http://nutrition.anamai.moph.go.th/temp/files/การบริหารจัดการงานสุขภาพในโรงเรียน.pdf>

ประเด็นการตรวจราชการ การพัฒนาสุขภาพ : กลุ่มเด็กวัยเรียน

ประเด็นการตรวจราชการที่มุ่งเน้น

ภาวะโภชนาการในเด็กนักเรียน

การแก้ไขปัญหาการเสียชีวิตของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี
จากการจมน้ำตาย

งานโภชนาการ/ จมน้ำในเด็กนักเรียน

การดำเนินการผ่านโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพ แบบบูรณาการ

- แผนปฏิบัติการ
- ผู้รับผิดชอบ
- การดำเนินงาน

การจัดบริการสุขภาพ
ร่วมกับโรงเรียน

DHS ระบบสุขภาพ
เครือข่ายชุมชน

ประเด็นการตรวจราชการภาวะโภชนาการในเด็กนักเรียน

1. จัดตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาภาวะเริ่มอ้วน
และอ้วนในเด็กนักเรียนระดับเขตและจังหวัด

2. จัดทำแผนควบคุมป้องกันและแก้ไข
ปัญหาภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนในเด็ก
นักเรียนระดับเขต จังหวัด และอำเภอ

3. จัดทำข้อเสนอนโยบายสาธารณะระดับ
เขต จังหวัด และท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อน
เป็นนโยบายสาธารณะในการแก้ไขปัญหา
ภาวะอ้วนในเด็กวัยเรียน

4. จังหวัดคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะเริ่ม
อ้วนและอ้วนและนักเรียนที่เริ่มอ้วนและ
อ้วนที่มี โรคประจำตัว ส่งต่อ รพ.

สต.(คลินิก **DPAC**) หรือสถานบริการ
สาธารณสุข

ประเด็นการตรวจราชการภาวะโภชนาการในเด็กนักเรียน (ต่อ)

5. มีการพัฒนาศักยภาพครู ข. (Smart Kids Coacher) ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ (รพ. รพช. รพ.สต. ร.ร.เป้าหมาย)

6. จังหวัดมีรายงานการถ่ายทอดความรู้และทักษะให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนด้านการจัดการอาหารโภชนาการ และการออกกำลังกาย เพื่อลดภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน

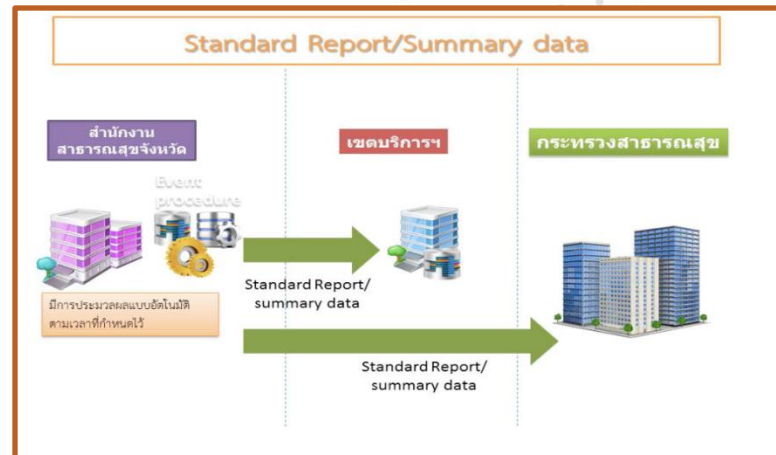
7. จังหวัดมีรายงานจำนวนโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพทุกระดับ(ทองแดง เงิน ทอง เพชร) ที่ผ่าน**องค์ประกอบที่ 7 โภชนาการและอาหารที่ปลอดภัย** และ**องค์ประกอบที่ 8 การออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ**

8. จังหวัดมีรายงานการจัดทำค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับเด็กนักเรียนที่มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน

ประเด็นการตรวจราชการภาวะโภชนาการในเด็กนักเรียน (ต่อ)

9. ระบบติดตามและรายงานผลเพื่อระวังภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนในเด็กนักเรียนระดับจังหวัด และเครือข่ายบริการ

[http://hdc.moph.go.th/
page-flow.php](http://hdc.moph.go.th/page-flow.php)

10. จังหวัดมีการสนับสนุน**คู่มือการดำเนินงาน**เพื่อลดภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนให้กับโรงเรียนเป้าหมาย

การแก้ไขปัญหาค่าการเสียชีวิต ของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จากการจมน้ำตาย

สาธารณสุข

ชุมชน

✓ วิเคราะห์
✓ ดำเนินงาน

ท้องถิ่น

โรงเรียน

- กิจกรรมการเรียนการสอน
- เกี่ยวกับการป้องกันการจมน้ำ

ขอบคุณและสวัสดี

